

**Norrbotniabanan
Robertsfors-
Ytterbyn**

**Allmänt samråd
11 juni 2019
Ånäset**

TRAFIKVERKET

Agenda

1. Allmänt om Norrbotniabanan
2. Järnvägsplanens formella handläggning
3. Föreslagen utformning av järnvägen mellan Robertsfors-Ytterbyn
4. Miljö
5. Markförvärv och ersättningsfrågor
6. Hantering av enskilda vägar
7. Tid för frågor
8. Avslutning

A wide-angle photograph of a city skyline at dusk or night, reflected in a body of water. The sky is a deep blue, and the city lights are glowing. The buildings are multi-story, with many windows lit up. A prominent church spire is visible on the left. The water is calm, creating clear reflections of the buildings and lights. In the foreground, there are some wooden docks and a small boat.

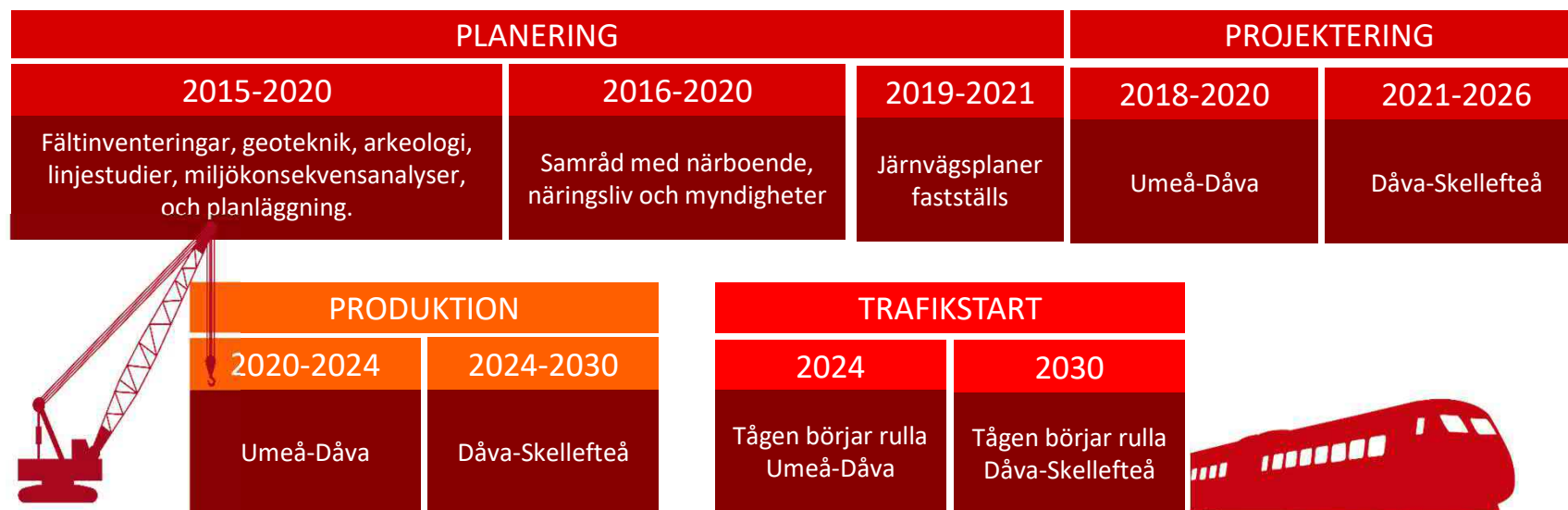
Norrbotniabanan gör Sverige närmare

Projektläget i korthet

- Umeå-Dåva
 - Järnvägsplan har vunnit laga kraft
 - Detaljprojektering pågår
 - Spadtag hösten 2018
 - Förberedande arbeten, ex. byggvägar pågår
- Dåva-Skellefteå
 - Arbete med 6 st. järnvägsplaner pågår
 - JP03 Gryssjön-Robertsfors – samråd hösten 2019
- Skellefteå-Luleå – Inget uppdrag

Tidplan för Norrbotniabanan

 Medfinansierat av Europeiska unionens fond för ett sammanlänkat Europa

Järnvägsplanens formella handläggning

VAR och HUR?

Framtagande av väg- eller järnvägsplan

- Var ska vägen/järnvägen gå och hur ska den utformas?
- Länsstyrelsen tar beslut om betydande miljöpåverkan
- Alternativa placeringar och utformningar studeras

Planläggningsmoment

- Utredningsarbete
- Ev. Tillåtlighetsprövning
- Utformning av förslag till väg-/järnvägsplan.
- Väg- och järnvägsplan fastställs.

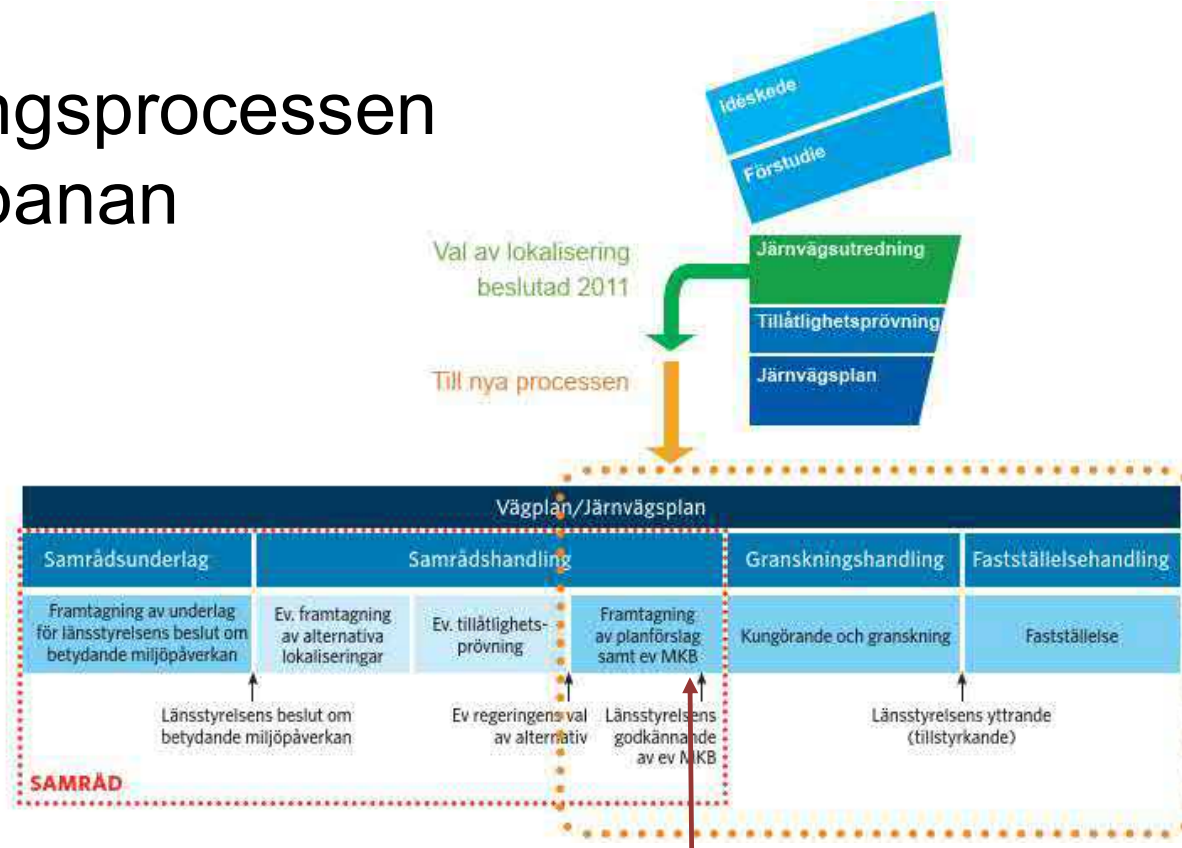
Järnvägsplanens syfte

- Visa var järnvägen ska gå och hur den ska utformas
- Redovisa vilken mark och vilket utrymme som krävs
- Ger Trafikverket rätt att lösa in mark som behövs permanent för järnvägen

- Visa påverkan på omgivningen och konsekvenser av järnvägen
- Redovisa vilka skyddsåtgärder som är nödvändiga
- Del av den demokratiska processen

Järnvägsplanen ger Trafikverket rätt och skyldighet att anlägga järnvägen som den redovisas i planen.

Planläggningsprocessen Norrbotniabanan

*Järnvägsplan 04
Robertsfors-Ytterbyn*

Möjlighet att påverka

- Samråd under hela processen
- Planen hålls tillgänglig för granskning - möjlighet lämna synpunkter.
- Fastställelseprövning
- Planen vinner laga kraft = endast mindre ändringar kan göras mot planen

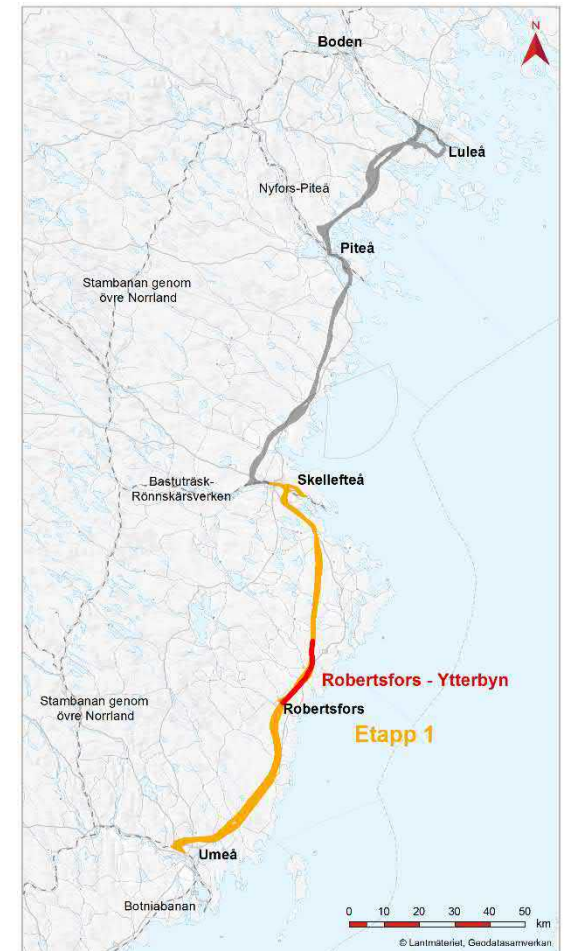

Föreslagen utformning av järnvägen mellan Robertsfors-Ytterbyn JP04

Järnvägsplan Robertsfors - Ytterbyn

Ett förslag till utformning framtaget för samråd, som visar:

- Spårets placering
- Järnvägsanläggningens utbredning
- Broar – vägar, passager för rennäring, vilt och friluftsliv
- Omläggning av vägar
- Mark som behövs tillfälligt – entreprenadytor, upplagsytor och byggvägar
- En möjlig framtida station för resandeutbyte i Ånäset

Nordost om Robertsfors

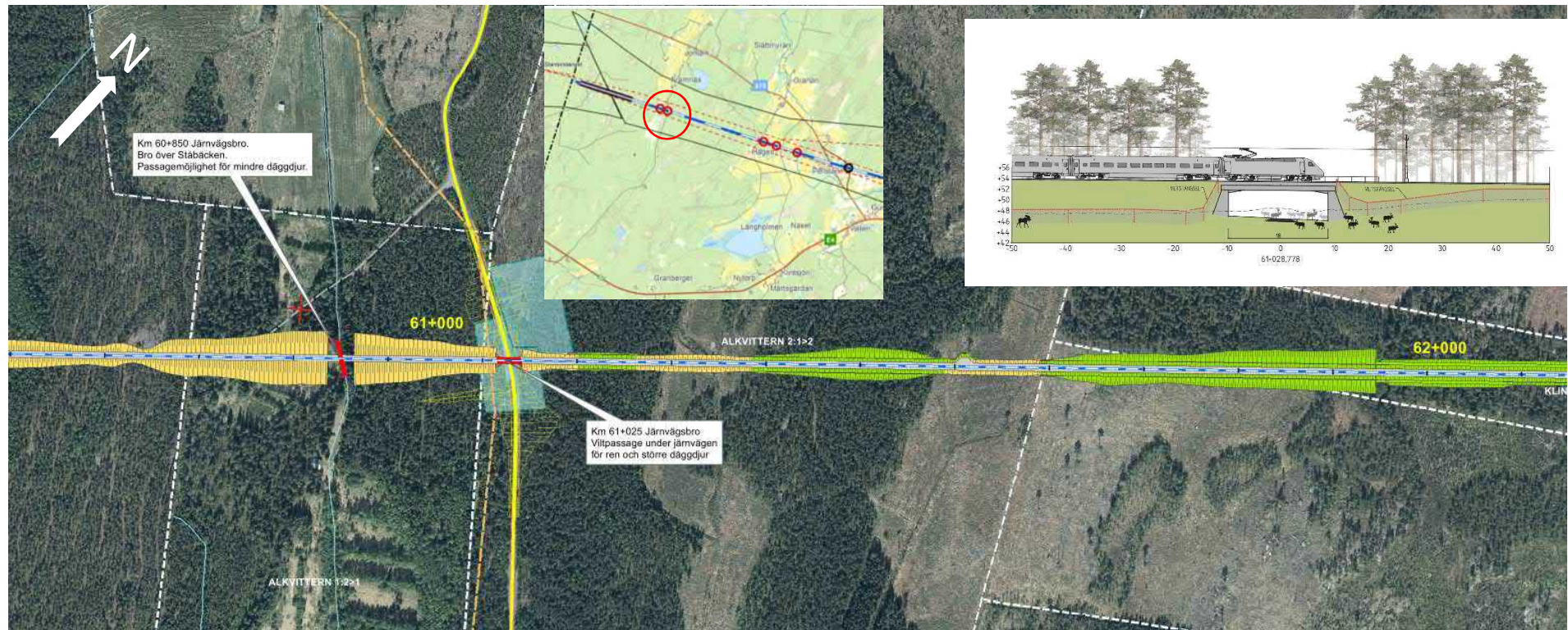

Driftplats norr om Robertsfors

Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Jomark / Alkvittern

Samfinansierat av Europeiska Unionen
Fonden för ett sammanlänkat Europa

Hågen / Granån

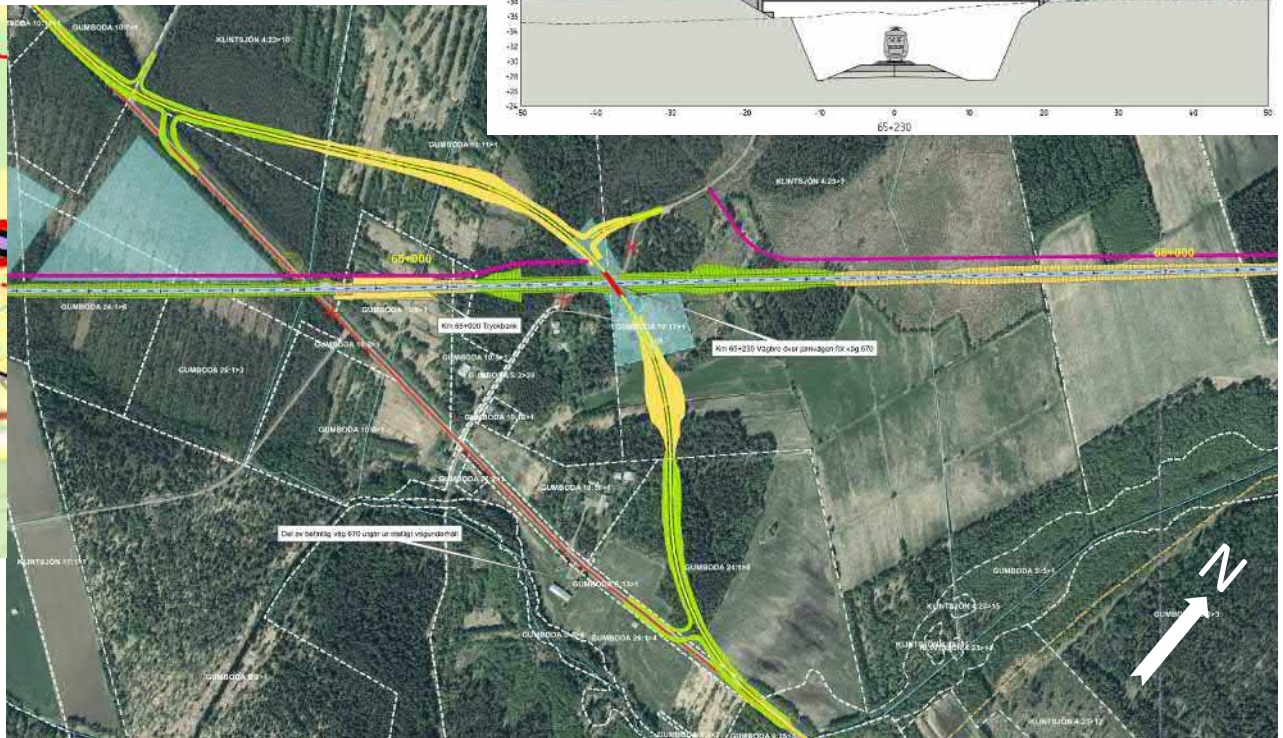

Samfinansierat av Europeiska Unionen
Fonden för ett sammanlänkat Europa

Samfinansierat av Europeiska Unionen
Fonden för ett sammanlänkat Europa

Ny sträckning av väg 670

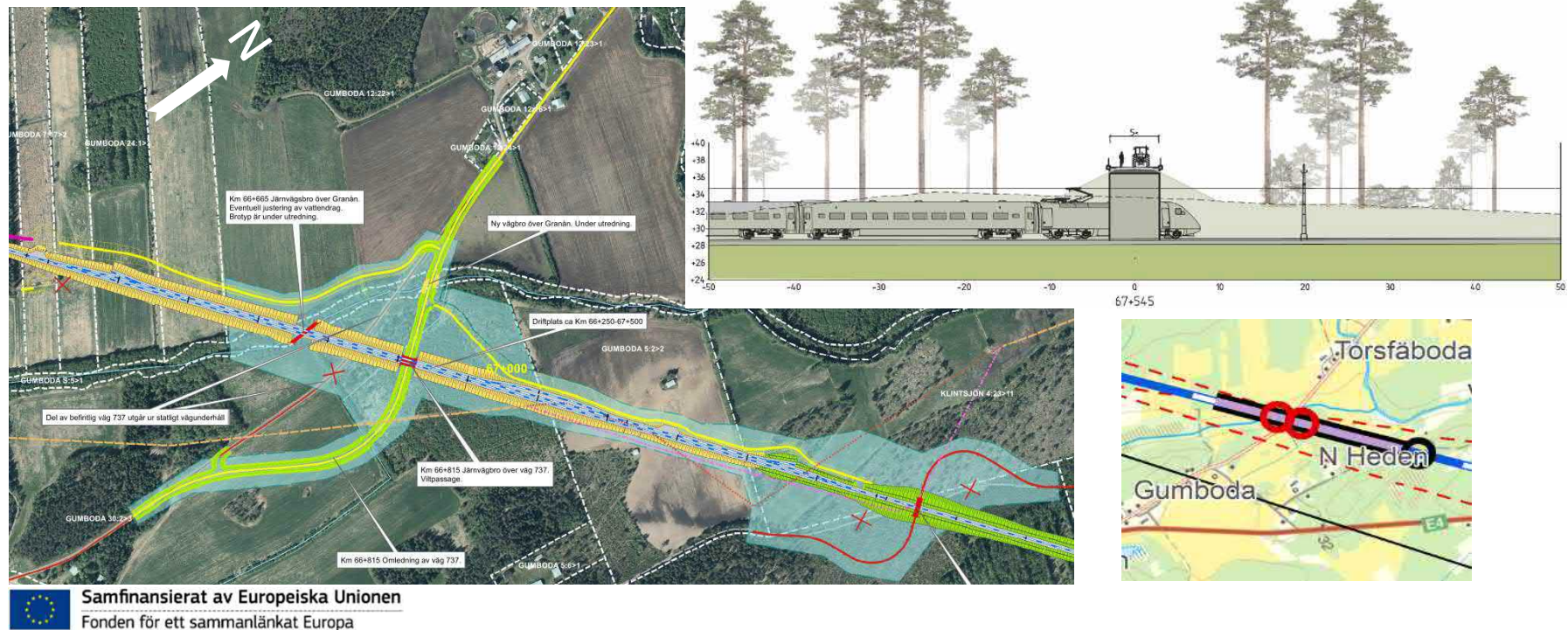

Samfinansierat av Europeiska Unionen
Fonden för ett sammanlänkat Europa

Samfinansierat av Europeiska Unionen
Fonden för ett sammanlänkat Europa

Driftplats vid Torsfäboda / N Heden

Passage under E4 söder om Ånäset

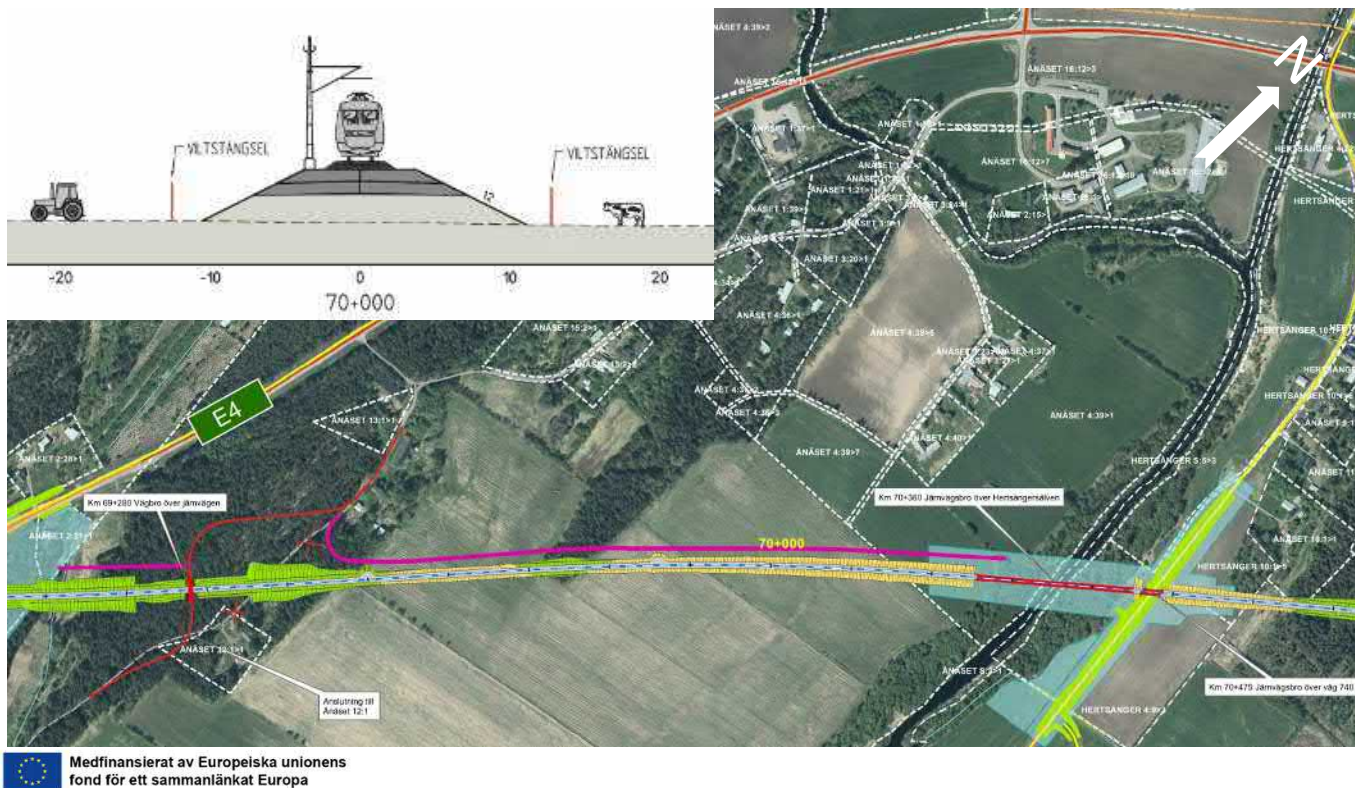
 Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Järnvägen
passerar under
E4 söder om
Ånäset

Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

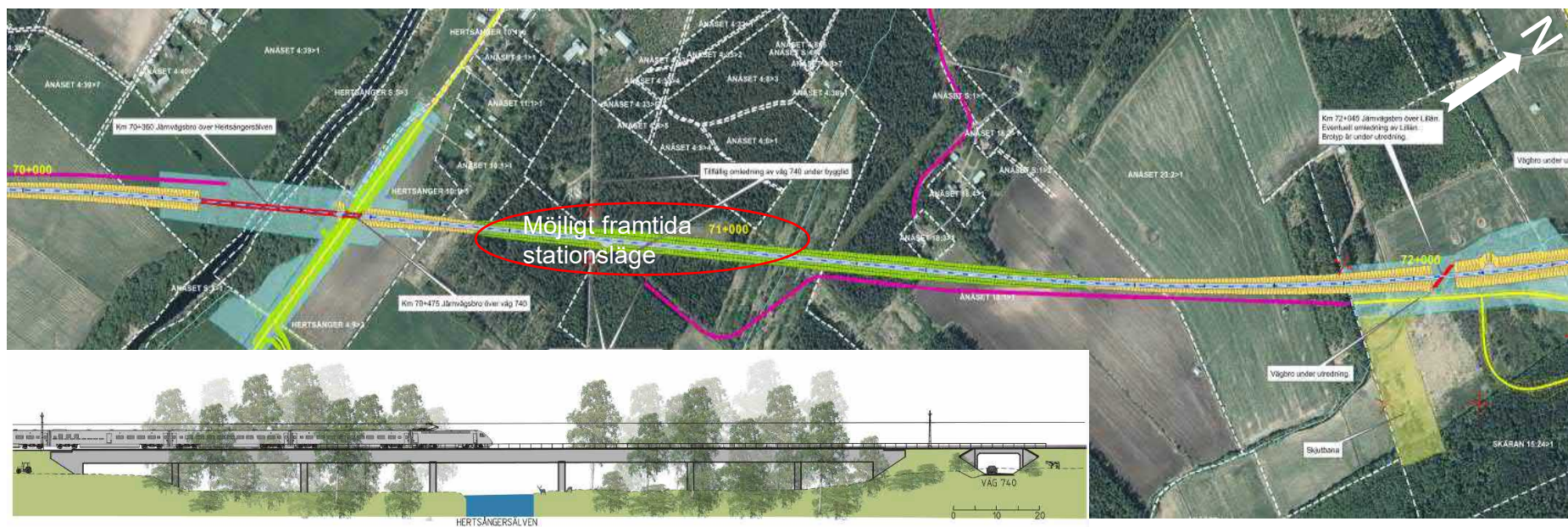
Änäset

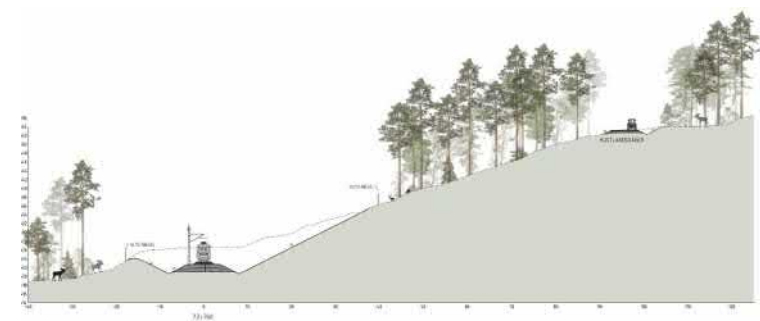
Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Hertsångersälven

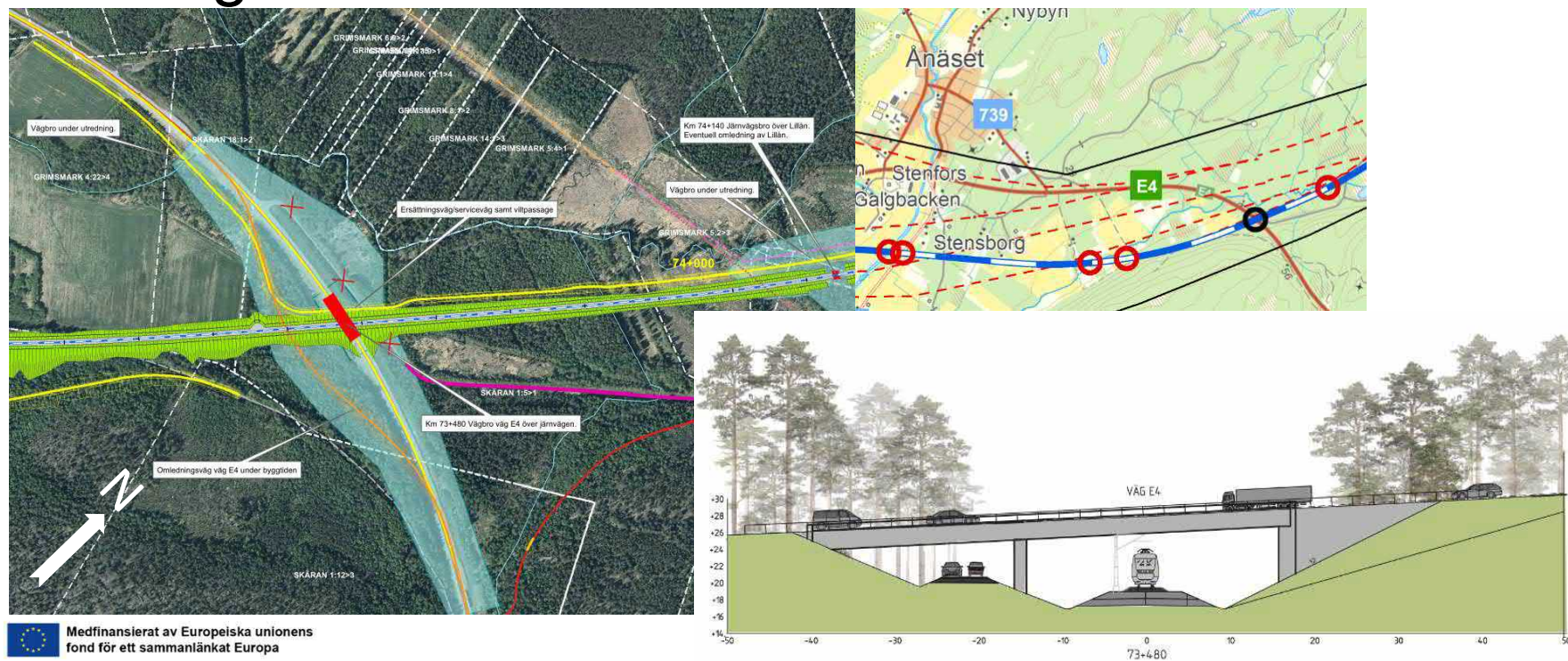

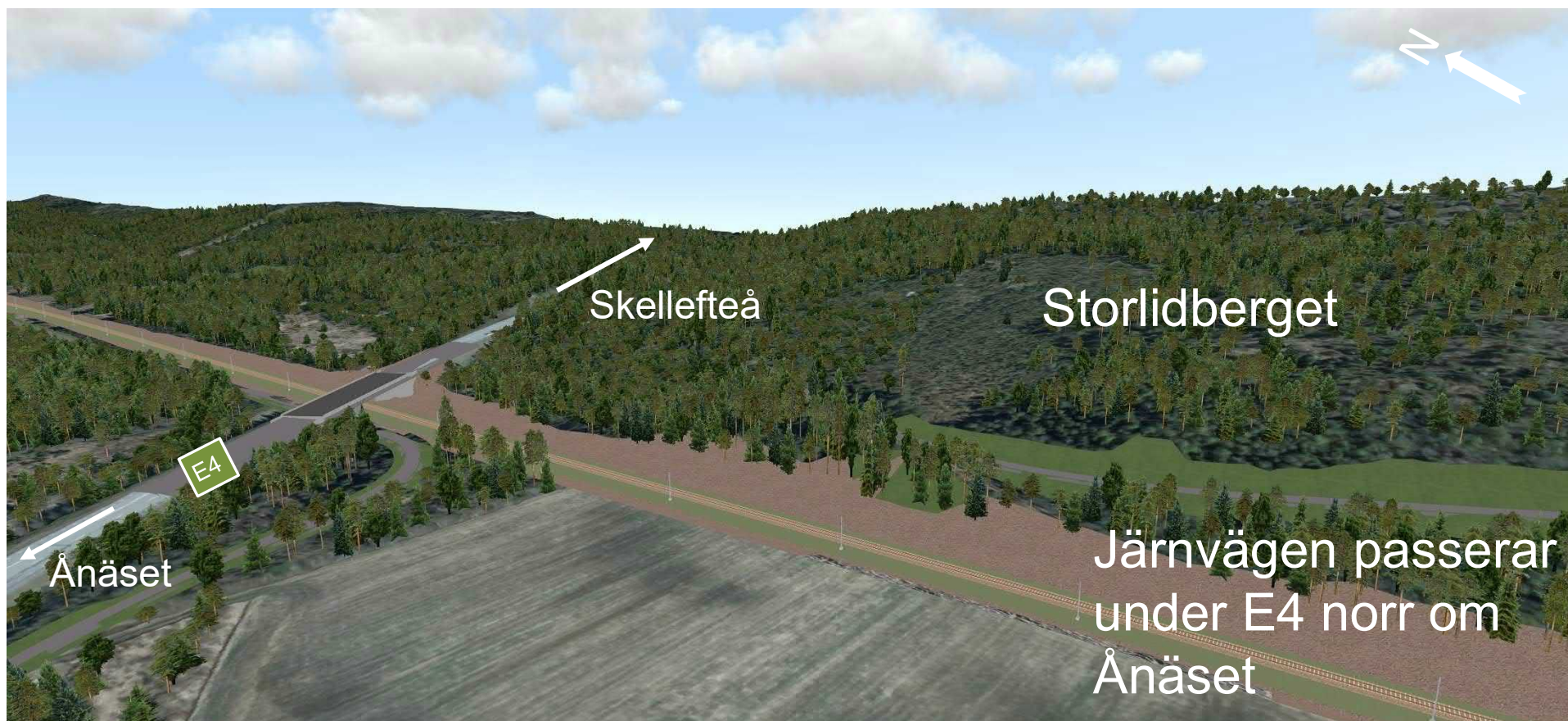

Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Passage av E4 norr om Ånäset

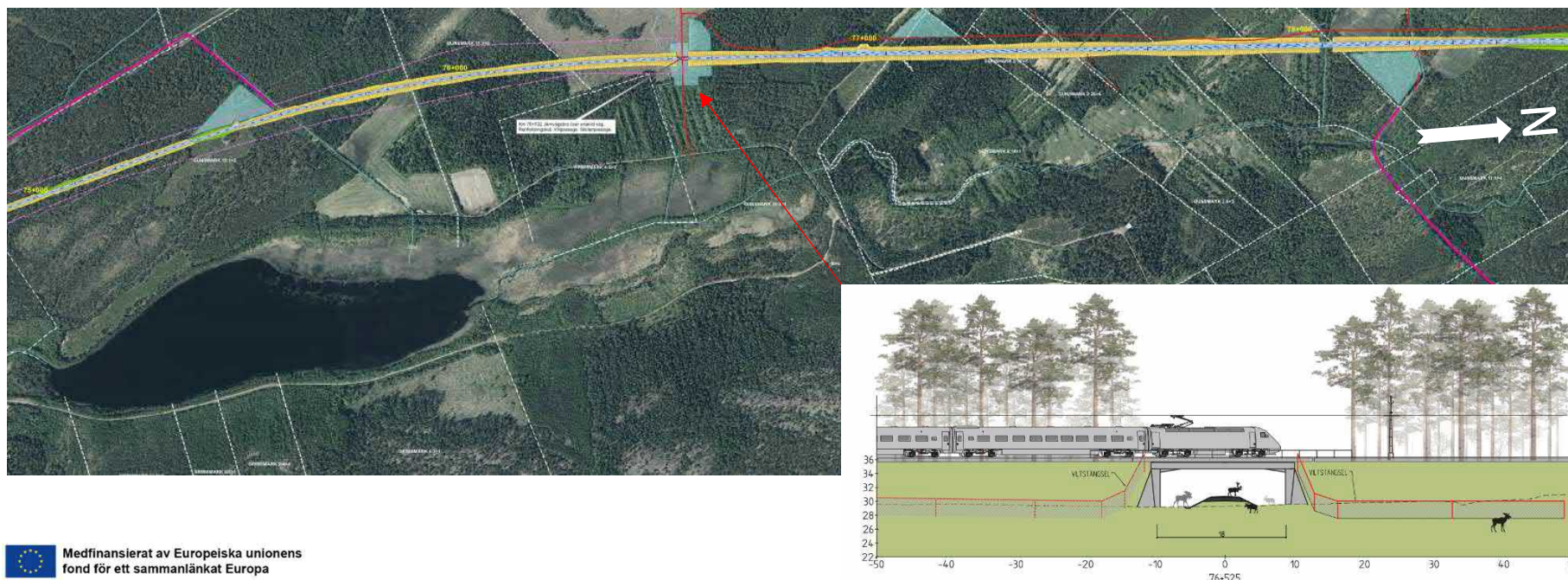

Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Anslutning Båtsjön – Ytterbyn

Viltpassage och renflyttled

Miljö

Miljöhänsyn

- Transportpolitiskt hänsynsmål för säkerhet, miljö och hälsa
- Krav i lagstiftningen
- Länsstyrelsen har beslutat att projektet kan medföra betydande miljöpåverkan

En miljö-
bedömning
genomförs

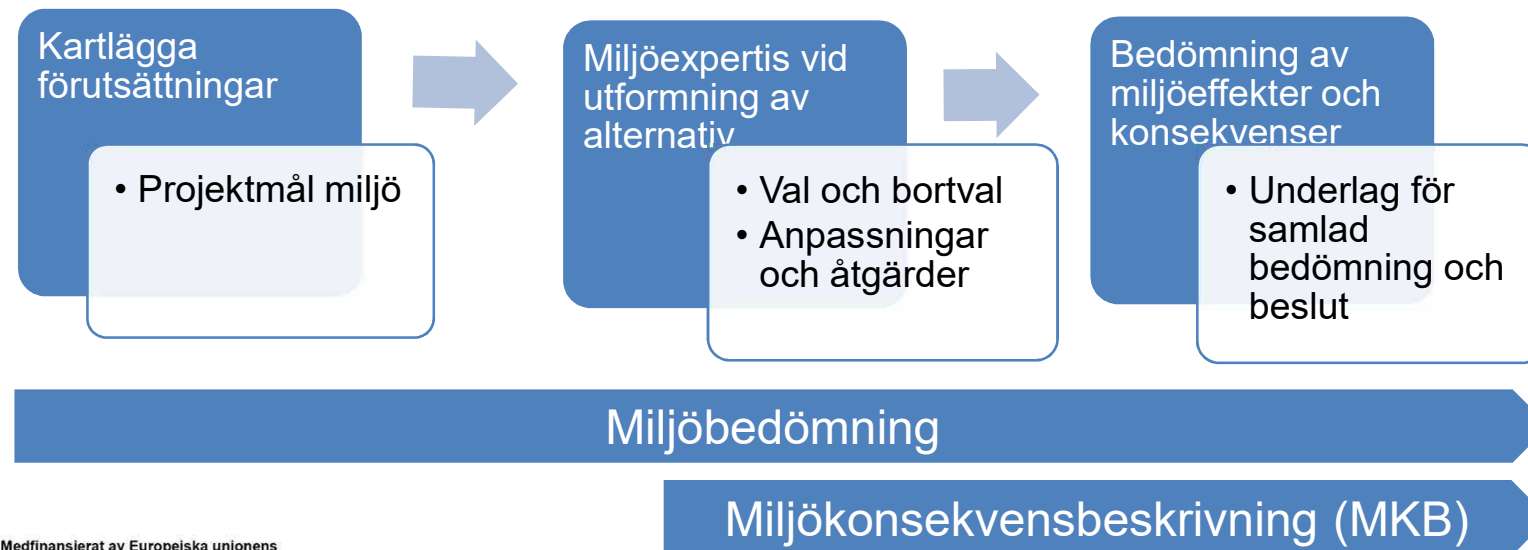
 Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

En
miljökonsekvens-
beskrivning (MKB)
tas fram

Miljöbedömningens syfte och process

- Integrera miljöaspekter i planeringen
- Främja hållbar utveckling

Miljöaspekter

- Stads- och landskapsbild
- Kulturmiljö
- Barriärer
- Naturmiljö
- Rekreation och friluftsliv
- Buller och vibrationer
- Jordbruk
- Skogsbruk
- Rennäring
- Ytvattenresurser
- Grundvattenresurser
- Masshantering
- Störningar och påverkan under byggskedet

Behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen

Särskilt viktiga miljöintressen längs sträckan

Ånäset med omnejd

- Boendemiljöer
- Kulturlämningar från förhistorisk tid
- Jordbruksmark
- Hertsångersälven (höga naturvärden mm)
- Skoterleder och skjutbana

Övriga områden

- Spridd bebyggelse i jordbrukslandskap
- Skoterleder och kustlandsväg
- Jordbruksmark
- Brukad skogsmark
- Renbetesmarker

Landskap och kulturmiljö

- Järnvägen tydligt synlig i odlingslandskapet
- Viktigt med anpassningar kring Granån, Ånäset och Hertsångersälven samt E4-passager
- Hänsyn till siktlinjer och påverkan på odlingsmark
 - Exempel: Undvika tryckbankar i odlingslandskapet mellan Granån och Ånäset
- Påverkan på fornlämningar – arkeologiska undersökningar krävs

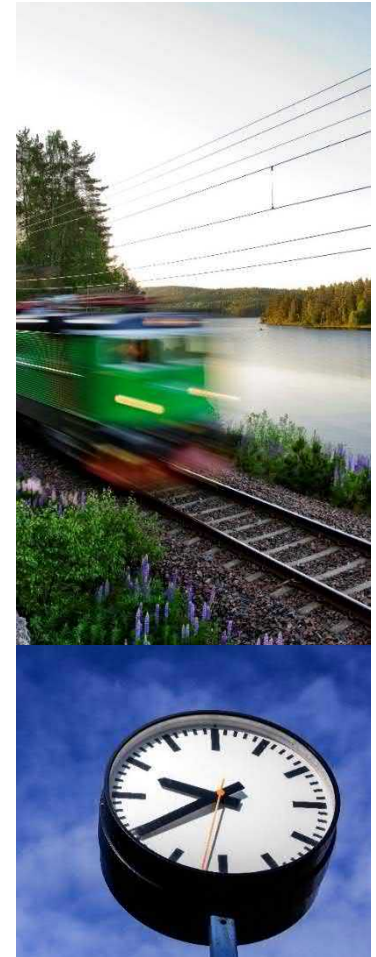
Naturmiljö och vatten

- Anpassning för att i så stor utsträckning som möjligt undvika intrång i värdefull natur- och vattenmiljö
 - Exempel: Landskapsbro över Hertsångersälven
 - Exempel: Strandpassager vid vattendrag för att minimera påverkan för ekologiska funktioner (och friluftsliv)
- Viss risk för påverkan på grundvattenkänsliga objekt
 - Inventering av brunnar och andra anläggningar

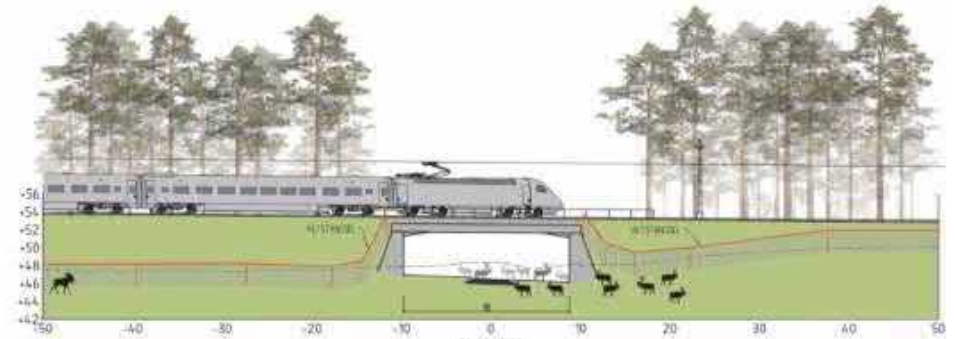
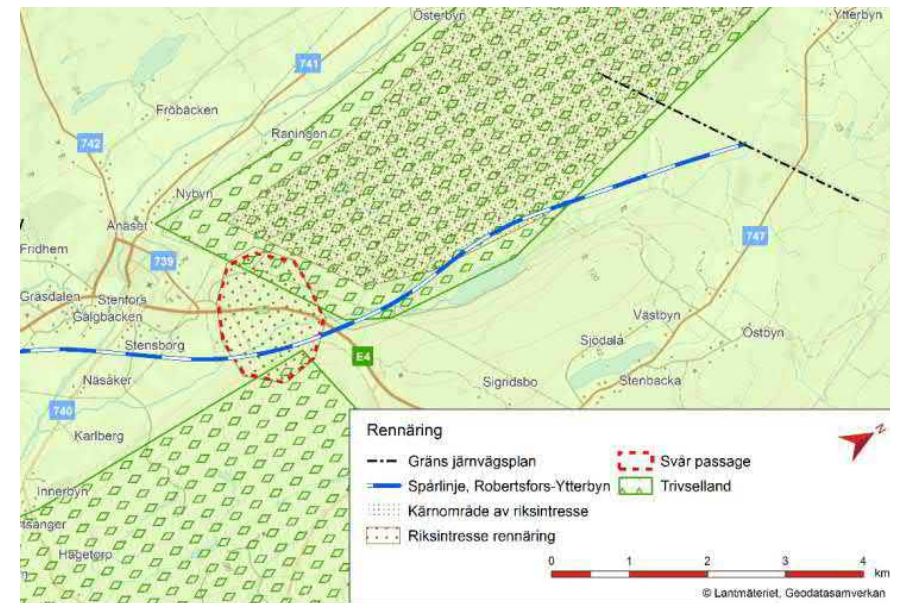
Barriäreffekter, friluftsliv, jord- och skogsbruk

- Järnvägen blir en barriär i landskapet – viktigt med anpassningar
- Motorfordon (inkl skoter), cyklister och gående – passager där järnvägen korsar befintliga vägar/leder, ibland omdragning till annan passage
- Jord- och skogsbruk – ersättningsvägar för att säkra åtkomst
- Vilt – passager vid vandringsstråk, vattendrag

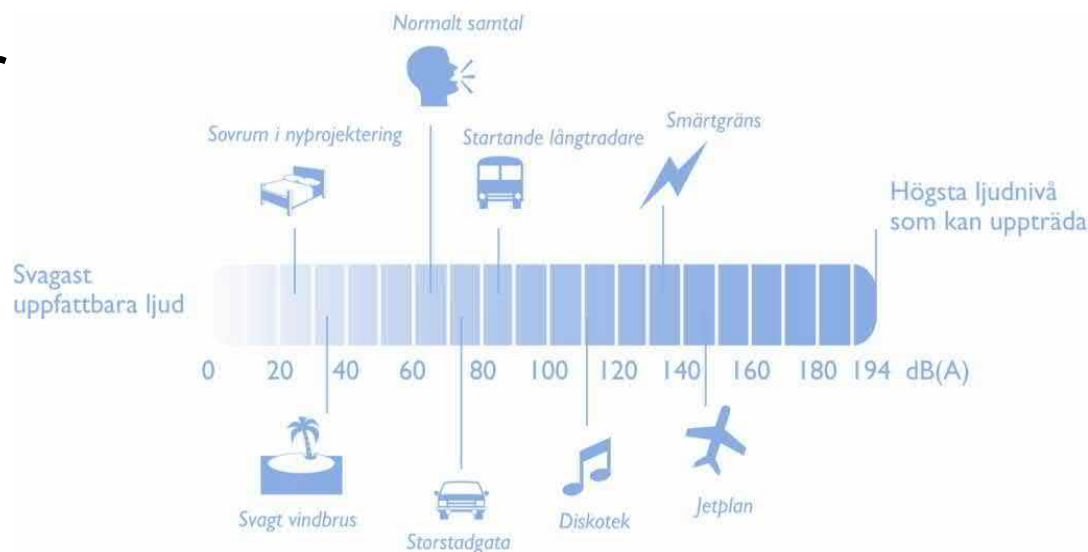
Rennäring

- Järnvägen går genom område för riksintresse och medför förlust av betesmark, barriäreffekter och störningar – viktigt med anpassningar
- Järnvägen stängslas för att förhindra att renar tar sig upp på banvallen
- Två passager vid flyttleder – vid Jomark och söder om Ytterbyn

Buller och vibrationer

- Vibrationer och stomljud – preliminära beräkningar visar att riktvärden klaras
- Luftburet buller från tågtrafiken medför ökade bullernivåer i boendemiljöer och rekreations-/friluftsområden

Bullermått (mäts i dBA)

- Ekvivalent ljudnivå - en form av medelljudnivå från trafiken, vanligtvis under ett normaldygn
- Maximal ljudnivå - den högsta ljudnivå som uppstår under en viss tidsperiod (vanligtvis ett dygn) av en tågpassage med den mest bullrande tågtypen

Riktvärden för buller (vid bostäder)

Utomhus vid fasad:

55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå

Uteplats:

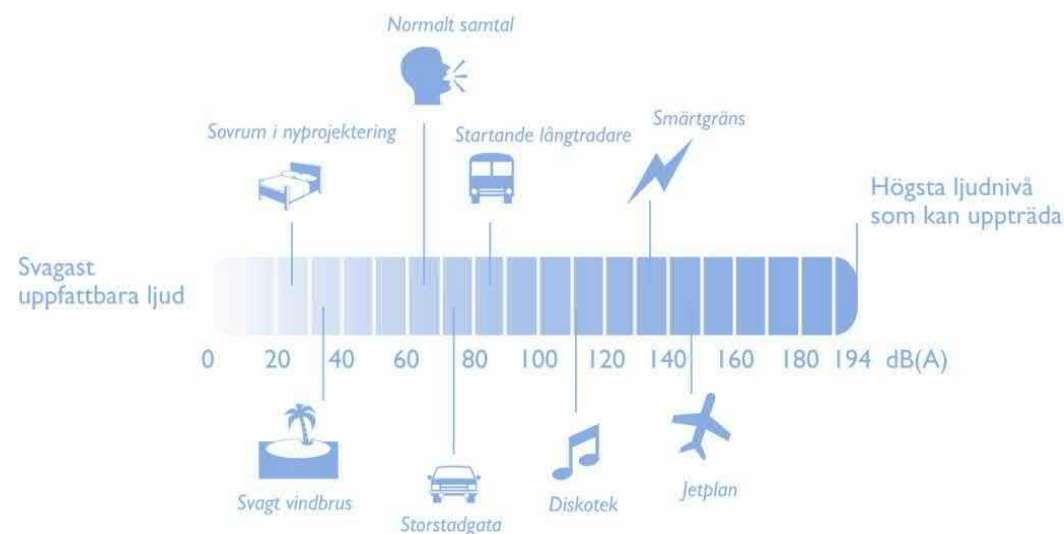
55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå

70 dBA maximal ljudnivå

Inomhus:

30 dBA dygnsekvivalent ljudnivå

45 dBA maximal ljudnivå

Beräkningar och inventeringar

Beräkningar för luftburet buller:

1. För dagens situation
2. För en framtida situation utan järnväg (prognosår 2040)
3. Med planerad järnväg (prognosår 2040)
4. Med planerad järnväg och möjliga bullerskyddsåtgärder (prognosår 2040)

Bullerberörda byggnader inventeras:

- Byggnadstyp, våningsplan, typ av fasad, fönstertyp etc
- Placering av uteplats, typ av uteplats

Arbete med beräkningar pågår medan inventeringen är klar.

Bullerskyddsåtgärder

Alla bullerskyddsåtgärder kostnadsuppskattas och dess samhällsekonomiska rimlighet beräknas.

1. Spårnära bullerskyddsåtgärder
Text bullerskyddsvall, -skärm, -plank
2. Fastighetsnära bullerskyddsåtgärder
Text nya fönster och/eller luftdon
3. Bullerskyddad uteplats
Text lokal avskärmning, inglasning, ny placering av uteplats

Om bullerskyddsåtgärder inte är tillräckliga/möjliga kan, i särskilda fall, inlösen erbjudas.

Störningar under byggtiden

- Ofta störs allmänheten mest under byggtiden
- Buller och vibrationer från transporter och arbetsmoment (t.ex. pålning, spontering, sprängning)
- Minskad tillgänglighet
- Störningar kommer att variera längs sträckan beroende på var arbeten utförs

Bild från byggandet av Botniabanan

Så kommer Trafikverket att arbeta för att minska störningar

- Ambition att följa Naturvårdsverkets riktvärden för buller från byggplatser
- Riskanalys om byggnader riskerar att skadas av vibrationer
- Dokumentation av skyddsobjekt map grundvatten (brunnar, byggnader etc)
- Omledning av vägar, gång- och cykelvägar, skoterleder m.m. – ska gå att komma fram, men kan ta längre tid
- Information till närboende innan arbeten påbörjas

Markförvärv och ersättningsfrågor

Förberedelser och projektering

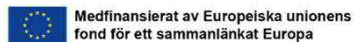
Trafikverket och anlitade konsulter har rätt att få tillträde till fastighet för:

- Mätning och utstakning
- Grundundersökningar (t.ex. arkeologi och geoteknik)
- Förberedande åtgärder

Vid dessa arbeten ska:

- Skador om möjligt undvikas
- Eventuella skador ersätts

3 kap. 1 § Lag (1995:1649) om byggande av järnväg

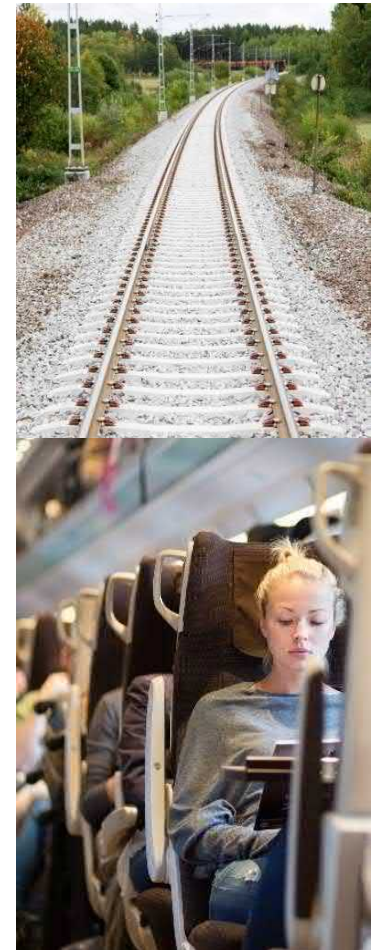
Markåtkomst

- En järnvägsplan som fått laga kraft ger den som ska bygga järnvägen rätt att lösa in mark som behövs permanent för järnvägsändamål (**4 kap. 1 § LBJ**)
- Järnvägsplanen ger också en skyldighet att lösa in mark om fastighetsägare begär det (**4 kap. 2 § LBJ**)

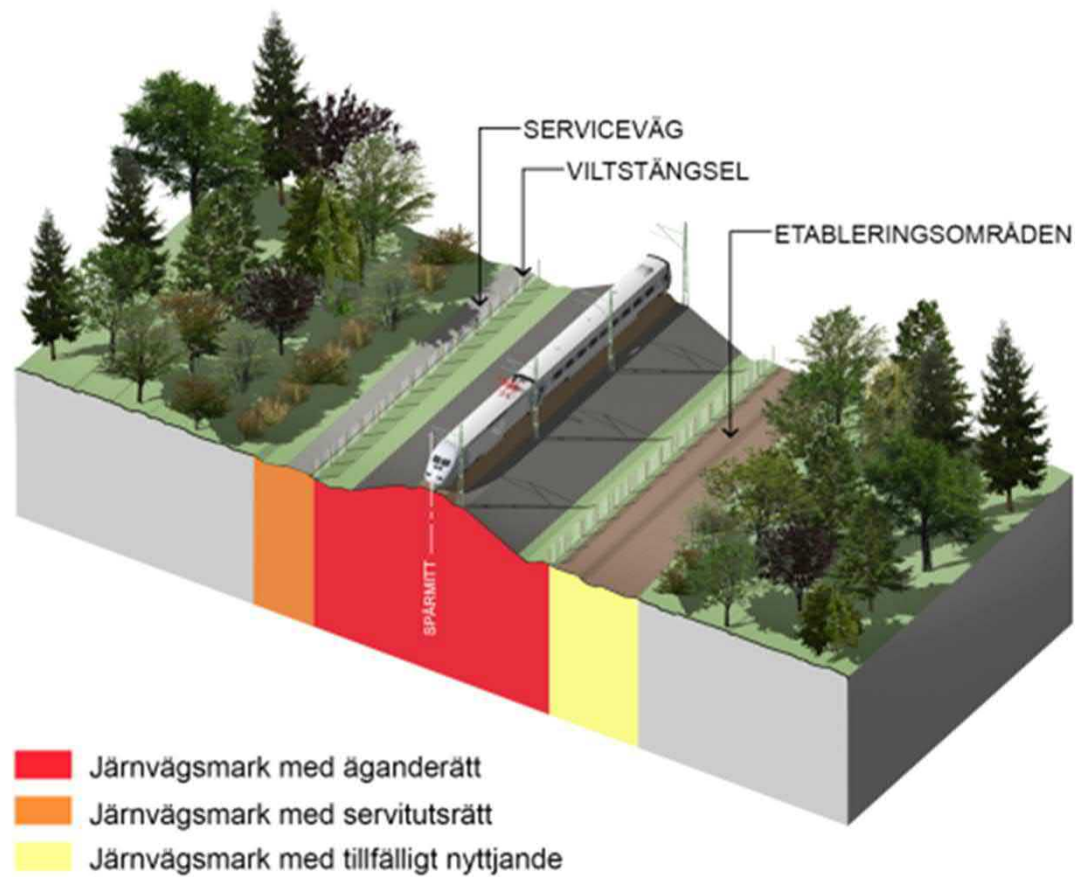

Markåtkomst

- **Äganderätt:** Den mark som tas i anspråk för järnvägsanläggningen
- **Servitut:** Exempelvis rätt att för all framtid anlägga erforderliga servicevägar, avverka farliga kanträd samt underhålla stängsel längs med järnvägsfastigheten
- **Nyttjanderätt:** Tidsbegränsad rätt att nyttja annans fastighet, eller del av fastighet

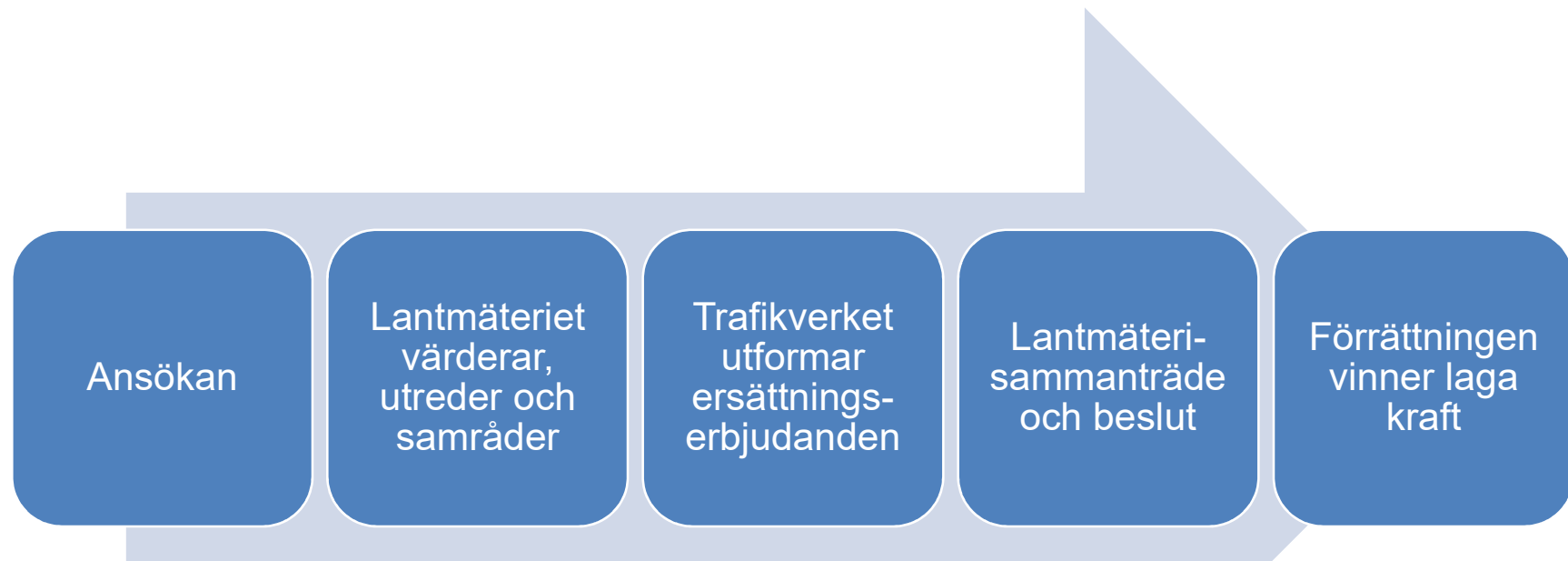

Markåtkomst

Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Markåtkomst - Lantmäteriförrättning

Ersättning

Vem kan få ersättning?

- Fastighetsägare
- Servitutshavare, t.ex. rätt att köra på annans väg, ta vatten ur brunn
- Nyttjanderättshavare, t.ex. jordbruksarrendatorer

Vad ersätts?

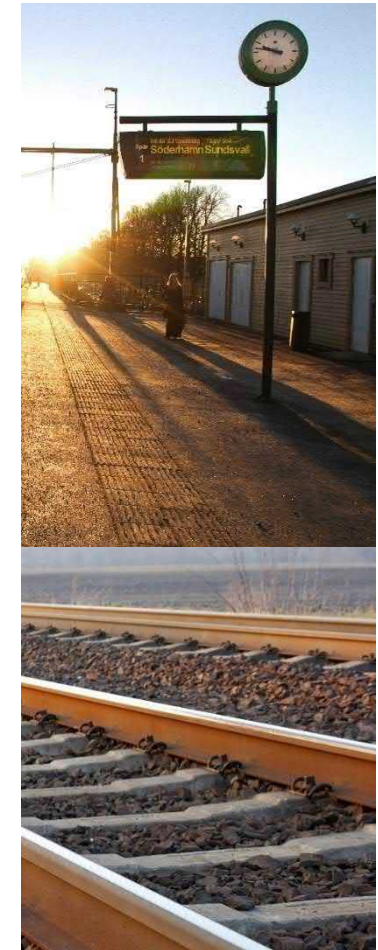
- Markintrånget + 25 % påslag
- Annan skada
- Uppräkning med index och ränta

Hantering av enskilda vägar

Enskilda vägar

- När järnvägsanläggningen skär av eller på annat sätt påverkar enskilda vägar måste Trafikverket säkerställa att fastighetsägarna fortfarande har åtkomst till sina skiften.
- I järnvägsplanens illustrationskartor redovisas förslag till lokalisering och utformning av ersättningsvägar.
- Slutlig placering och utformning av ersättningsvägar utreds och fastläggs i särskilda lantmäteriförrättningar där berörda ges möjlighet att påverka vägsträckning och utformning.

Emma Will

Fastighet och avtal

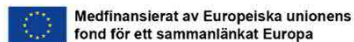
Markåtkomst och ersättningsfrågor

Trafikverket

E-post: emma.will@trafikverket.se

Telefon: 010 - 123 16 13

Telefon växel: 0771 - 921 921

Tid för frågor

Avslutning

Synpunkter järnvägsplan Robertsfors-Ytterbyn

- Trafikverket, Ärendemottagningen
Stora projekt – Norrbotniabanan
Box 810
781 28 Borlänge
- E-post till investeringsprojekt@trafikverket.se
- Ange ärendenummer TRV 2016/111965
- Vi vill ha dina synpunkter senast den 2 juli 2019

Fortsatt arbete 2019-2020

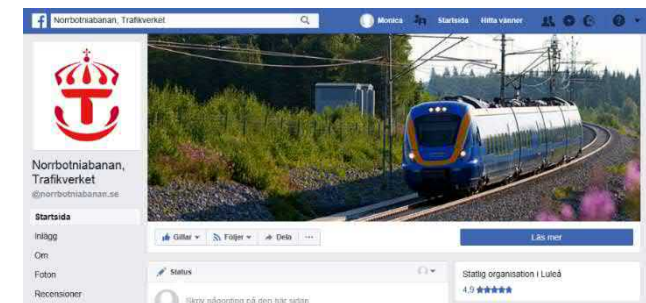
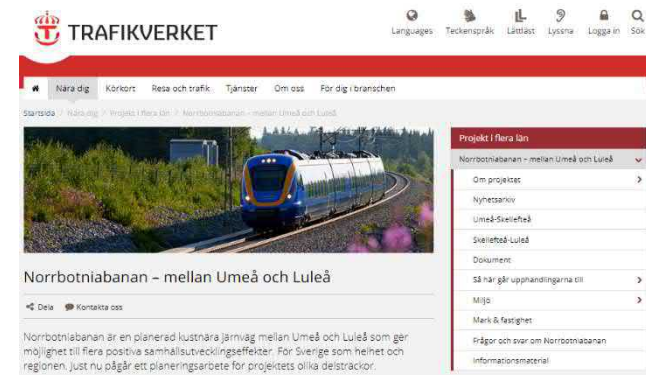
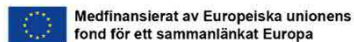
- Fältundersökningar, geoteknik, brunnsinventering, arkeologi mm fortsätter i sommar/höst
- Arbete med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) – hösten 2019
- Planen planeras ställas ut på granskning tidigast våren 2020
- Plan klar för fastställes tidigast hösten 2020

Håll dig uppdaterad

Webbplats:
trafikverket.se/norrbotniabanan

Följ oss på Facebook:
Trafikverket Norrbotniabanan

Tack för oss!